

I *Kan du se lyset* fortæller Birne Dalbjerg om sin opvækst i en dysfunktionel familie og sin egen vej mod lyset.

Birne voksede op i en familie med omfattende omsorgssvigt og overgreb, hvor familiens børn blev misbragt af de voksne og samtidig truet til tavshed. I bogen beskriver Birne også familiens svigt, overgrebs- og tavhedskultur samt hvordan, tavhedskulturen beskyttede familien mod indblanding udefra.

Birne er 10 år gammel, da hun kommer ud for en nærdødsoplevelse og møder lyset. Birne fortæller i bogen om den hjælp, hun fik fra lyset, og om sin egen vej fra barndommens mørke gennem voksenlivet, hvor hun kæmper med barndommens skygger og finder sin vej frem til lyset.

Birne fortæller i berettende og reflekterende form, fri for bitterhed eller anklager, hvilket får beretningen til at stå meget stærkt. Birne viser i bogen stor forståelse for kultur, dynamik og sammenhænge, og på den måde bliver bogen også et værdifuldt bidrag til viden og forståelse. Sidst, men ikke mindst, er bogen en enestående beretning om et menneske, som fik vist lyset i en nærdødsoplevelse, og som kunne modtage det og bevare det og til sidst finde sin egen plads i lyset.

Som teenager var Birne hos to skolepsykologer, som begge bedømte hende på adfærdssymptomer, men ikke interesserede sig for den underliggende vrede og fortvivelse og følgelig kom til at cementere tavsheden.

Birne skriver, at hun håber, at samfundet får mod til at erkende det åbenlyse, således at børn, som udsættes for alle former for svigt, kan få hjælp. Birne peger hermed på, at tavsheds- og benægtelseskulturen også omfattede omgivelserne, skolen og hjælpesystemet. Samtidig peger Birne på, at det også sker i dag. Bogen rummer værdifuld viden, som kan bruges i arbejdet med at erkende tavshedsmuren omkring svigt og overgrebsfamilier og bryde igennem den.

Bogen er absolut værd at læse for alle, som arbejder med børn og familier – og for alle, som interesserer sig for arbejde med ressourcer, lys og kærlighed.

Bogen er dedikeret til Birnes psykolog Michael Hedetoft Christoffersen, som døde under Birnes terapiforløb hos ham. Han formåede at bryde igennem tavsheden og skabe et rum, hvor Birne kunne slippe skyggerne og bryde igennem til lyset.

Af Merete Gudmand-Høyer, psykolog

